

LŠTA PASTABOS IR PASIŪLYMAI VERT NUTARIMUI DĖL VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS 2009 M. LIEPOS 8 D. NUTARIMO NR. O3-96 „DĖL ŠILUMOS KAINŲ NUSTATYMO METODIKOS“ PAKEITIMO PROJEKTO

2019-11-18

Nr.	Projekto redakcija	LŠTA pastabos	LŠTA pasiūlymai
1	3.2. Būtinios sąnaudos – pagal Metodiką nustatytos šilumos bazinių kainų (kainų dedamųjų) galiojimo laikotarpio atitinkamo verslo vieneto sąnaudos, būtinios saugiam ir patikimam paslaugos (produkto) teikimui mažiausiomis sąnaudomis	Jeigu reguliuojama įmonė stabiliai dirba su minimaliu pelnu, tai reiškia, kad dirbama mažiausiomis sąnaudomis. Jeigu VERT nesutinka, tai turi įrodyti kad yra alternatyvos, kurias įdiegus šilumos kainos dar sumažės. Mechaniškas atskirų sąnaudų apkarpymas – tai reiškia, kad reguliuojama įmonė nepadegs pagrįstų sąnaudų. O tai yra Šilumos ūkio įstatymo pažeidimas.	<i>Siūloma keisti apibrėžimą: būtinios sąnaudos - tokios, kurių konkrečioje situacijoje negalima išvengti arba pakeisti, nedidinant bendrųjų šilumos tiekimo sąnaudų metinio dydžio.</i>
2	9. Ūkio subjektas, teikdamas reguliuojamų paslaugų (produktų) kainų projektus, Reguliuojančiajai institucijai turi pateikti planuojamų būtinųjų sąnaudų pagrindimą. Jeigu Ūkio subjektas nepateikia reikiamos informacijos ir neįrodo sąnaudų būtinumo ir pagrįstumo, laikoma, kad Ūkio subjekto sąnaudos yra nepagrįstos. Nepagrįstos sąnaudos neįtraukiamos į reguliuojamų paslaugų (produktų) kainas	Jeigu šilumos tiekėjas teikia skaičiavimus, pagrįstus faktinėmis sąnaudomis – jos yra būtinios, kad šilumos tiekimo procesas būtų užtikrinamas. Tai ir yra pagrindimas. Galima reikalauti tik atskirų rodiklių pagrindimo ar paaiškinimo, bet ne bendrai. Šilumos tiekėjai teikia šilumos kainas, pagrįstas tik faktinėmis šilumos tiekimo veikloje patiriamomis sąnaudomis. Jeigu VERT mano, kad kai kurios sąnaudos per didelės – turi įrodyti, kad jas pašalinus nenukentės šilumos tiekimo patikimumas, kokybė ar įmonės finansinis pajėgumas. Jeigu reguliuojama įmonė stabiliai dirba su minimaliu pelnu, tai reiškia, kad dirbama mažiausiomis sąnaudomis, esamoje situacijoje. Atskirų sąnaudų „nepagrįstumas“ nieko nereiškia, jeigu bendras rezultatas geras – maža šilumos kaina. Sąnaudos tarpusavyje susiję „susiųsiekiančių indų“ principu. Reguliavimas privalo skatinti siekti palankaus vartotojams galutinio rezultato, o ne atskirų rodiklių „pagražinimo“.	<i>Siūloma naikinti geltonai pažymėtą teksto dalį.</i>
3	11. Taryba atskiru nutarimu konstatuoja, kad šilumos kaina nustatyta be pažeidimų , jeigu savivaldybė, vadovaudamasi Įstatymo nuostatomis, per ne ilgesnį, nei 30 dienų terminą, nustato:	Pažeidimas – tai sąmoningas (iš anksto žinomas) klaidinimas ar pan. Šiuo atveju projektas turėtų būti traktuojamas, kaip su klaidomis, neatitinkantis metodikos nuostatoms, VERT nustatytiems rodikliams ar jų aiškinimui. Tai nėra sąmoningas pažeidimas.	<i>Siūloma skirti metodikoje netikslumus (klaidas) nuo pažeidimų.</i>
4	14. Konkurenciniam šilumos vartotojui šilumos kaina nustatoma, nustatant šilumos tiekėjui šilumos bazinės kainas. Jei reikia nustatyti šilumos kainas naujam konkurenciniam šilumos vartotojui šilumos bazinių kainų galiojimo metu, tokiu atveju šilumos kainos nustatomos eilinio šilumos kainų perskaičiavimo metu, atsižvelgiant ir įvertinant naujų šilumos kainų įtaką kitiems vartotojams. Kol konkurenciniam	Konkurencinio vartotojo apibrėžimas nekorektiškas ir nepakankamas. Specialiųjų šilumos ūkio planų dažnai net nėra, jie negalioja, o naujų vartotojų prijungimas būtų visiems naudingas. Reguliacinis bazinės kainos laikotarpis per trumpas, kad būtų galima pritraukti konkurencinį naudingą vartotoją. Paprastai jie nori pasirašyti sutartį ilgesniam (paskolos) laikotarpiui, todėl tokia nuostata stabdo naujų vartotojų prijungimą.	Siūlomas apibrėžimas – konkurenciniai vartotojai tokie, kurie randasi konkurencinio šilumos tiekimo zonoje arba jie naudoja kitus (ne centralizuoto) apsirūpinimo šiluma būdus.

Nr.	Projekto redakcija	LŠTA pastabos	LŠTA pasiūlymai
	<p>šilumos vartotojui nėra nustatytos šilumos kainos, jis už suvartotą šilumą atsiskaito šilumos kainomis, nustatytomis Centralizuoto šilumos tiekimo sistemos vartotojams. Abiem atvejais konkurenciniam šilumos vartotojui nustatytos šilumos kainos galioja tiek, kiek galioja Šilumos tiekėjui nustatyta šilumos bazinė kaina.</p>		
5	<p>17. Naujiems šilumos vartotojams, prisijungusiems prie aprūpinimo šiluma sistemos, leidžiama <u>ne ilgiau kaip trejiems metams</u> nustatyti šilumos kainų dedamąsias, grindžiamas tiekėjo būtinosiomis (valstybės normuojamomis) ribinėmis šilumos tiekimo šiems vartotojams sąnaudomis. Ribinės šilumos tiekimo sąnaudos skaičiuojamos prie kintamų šilumos tiekimo sąnaudų, kurios būtų patirtos, padidinus šilumos tiekimo apimtį vienu kiekiu vienetu, pridėjus su naujų šilumos vartotojų prijungimu padarytų investicijų nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudas.</p>	<p>Siūloma šią nuostatą taikyti tik šilumos vartotojams, kurie randasi centralizuoto šilumos tiekimo zonoje ir kuriuos privaloma prijungti pagal licencijavimo taisykles. Neaišku, kaip traktuoti anksčiau atsijungusį vartotoją, kurį norima prijungti prie CŠT sistemos. Ar tai naujas? Jeigu senas – tai vis tiek prarastas. Dažnai jis yra labai „patogus“ CŠT sistemai, tačiau reikalauja individualios ilgalaikės sutarties su garantijomis.</p>	<p>Siūloma šilumos tiekimą konkurenciniams vartotojams laikyti nereguliuojama veikla, suteikiant galimybę taikyti individualių sąnaudų principu suformuotas kainas ne ilgiau kaip 10 metų. Taip būtų ekonomiškai skatinama jungti naujus vartotojus prie CŠT sistemų, o reguliuojamos įmonės būtų sudaryta galimybė ir užsidirbti papildomo pelno, o ne tik jį prarasti.</p>
7	<p>21. Nepriklausomų šilumos gamintojų atveju nustatoma šilumos (produkto) gamybos pajamų apimtis per metus, išreiškiamą vidutine šilumos (produkto) gamybos kaina (ct/kWh), pagal Metodikos 51.2.1 papunktį. Jeigu reguliuojamas nepriklausomas šilumos gamintojas teikia rezervinės galios užtikrinimo paslaugą, jam nustatoma rezervinės galios užtikrinimo paslaugos dvinarė kaina Eur/mėn./kW pagal Metodikos 51.3 papunktį.</p>	<p>Rezervinės galios užtikrinimas, pagal reguliuojamos veiklos licencijavimo sąlygas, turėtų būti CŠT įmonės pareiga. Tam faktinių sąnaudų ar alternatyvaus šaltinio principu turi būti suformuojama šios paslaugos reguliuojama kaina. Jeigu CŠT įmonė šią paslaugą perka iš kitų šilumos gamintojų, taip sutaupydama išlaidas, ekonominis efektas fiksuotam laikotarpiui paliekamas reguliuojamai įmonei. Tai SKATINAMOSIOS KAINODAROS ELEMENTAS.</p>	
8	<p>22. Šilumos tiekėjai, kurių aptarnaujamoje šilumos tiekimo teritorijoje veikia nepriklausomi šilumos gamintojai, teikdami Reguluojančiajai institucijai šilumos bazinės kainos projektus, šilumos (produkto) gamybos sąnaudas ir investicijų grąžą turi diferencijuoti pagal kiekvieną centralizuoto šilumos tiekimo sistemą, kurioje veikia bent vienas nepriklausomas šilumos gamintojas. Diferencijuodami šilumos (produkto) gamybos bazines sąnaudas ir šilumos (produkto) gamybos vidutinę</p>	<p>Kaip bus perskaičiuojama šilumos kaina, jeigu viduryje bazinės kainos laikotarpio pikinis ar rezervinis katilas keičiamas vietomis su konkurenciniais (pagal atliekamas funkcijas)?</p>	<p>Būtina detalizuoti.</p>

Nr.	Projekto redakcija	LŠTA pastabos	LŠTA pasiūlymai
	kainą, šilumos tiekėjai privalo užtikrinti sąnaudų priežastingumo principo įgyvendinimą.		
9	<p>23. Jei Ūkio subjektas valdo (eksplloatuoja) bendro technologinio šilumos ir elektros energijos gamybos ciklo sistemą, šilumos ir elektros energijos gamybai naudojančią atliekas arba biudujas, tokios sistemos pajamas, sąnaudas, turtą ir išipareigojimus atskiria į Šilumos gamybos (įskaitant perkamą šilumą) veiklos verslo vienetą (Aprašo 10.1 papunktis) ir į Elektros energijos (produkto) gamybos veiklos verslo vienetą (Aprašo 10.8.1 papunktis), vadovaudamasis šia Metodika ir Kogeneracinių jėgainių šilumos ir elektros energijos sąnaudų atskyrimo metodika, patvirtinta Komisijos 2009 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. O3-107 „Dėl Kogeneracinių jėgainių šilumos ir elektros energijos sąnaudų atskyrimo metodikos“ (toliau – Sąnaudų atskyrimo metodika), taikant biokuru kūrenamo šilumos šaltinio techninius ekonominius rodiklius. Pramonės įmonės (nepriklausomi šilumos gamintojai), kurios šilumos tiekėjui parduoda technologiniame procese (ne bendrame šilumos ir elektros energijos gamybos cikle) susidarančią atliekinę šilumą, pajamas, sąnaudas, turtą ir išipareigojimus atskiria į Šilumos gamybos (įskaitant perkamą šilumą) veiklos verslo vienetą (Aprašo 10.1 papunktis), vadovaudamasis šia Metodika ir Sąnaudų atskyrimo metodika.</p>	<p>Ši metodika buvo sudaryta 2009 metais ir taikoma tik reguliuojamoms kogeneracinėms jėgainėms, kurių elektra buvo superkama naudojant remtinius tarifus. Taip siekta išvengti kryžminio subsidijavimo tarp reguliuojamų veiklų. Dabar, kai ir šiluma, ir elektra parduodama konkurencinėse rinkose, tai nebetenka prasmės, nes, priešingai, atima galimybes efektyviai konkuruoti.</p>	<p><i>Siūloma įrašyti nuostatą, kad bendro technologinio šilumos ir elektros energijos gamybos ciklo jėgainėse, jei visi produktai parduodami konkurencinėse rinkose, sąnaudų paskirstymas vykdomas įmonės nuožiūra.</i></p>
10	<p>28.4. lyginamosios analizės atitinkamų rodiklių vertės: 28.4.1. jei Ūkio subjekto efektyvumas mažesnis, nei atitinkamos Ūkio subjektų grupės efektyvumas, Ūkio subjektui nustatoma jo grupės efektyvumą atitinkanti šių sąnaudų apimtis. Reguluojančioji institucija, atsižvelgdama į Ūkio subjekto faktines sąnaudas, investicijų planą ir į galimybę grupės atitinkamų lyginamųjų rodiklių reikšmes pasiekti pirmaisiais reguliavimo periodo metais, gali Ūkio subjektui suformuoti</p>	<p>„Grupės efektyvumą atitinkanti šių sąnaudų apimtis“ – kurių sąnaudų? Turi būti aiškiai apibrėžtas procesas, kaip naudojami palyginamosios analizės rezultatai. Pradžioje turi būti analizuojami tik suminiai pastoviųjų (EUR/MW, EUR/km, EUR/vart.) ir kintamųjų (EUR/MWh, EUR/km) sąnaudų dydžiai atskirose reguliuojamose veiklose. Gilesnė palyginamoji analizė atliekama tik tų suminių rodiklių, kurie viršija statistines reguliacines ribas. Jeigu nustatoma tokio viršijimo objektyvios priežastys – sąnaudos laikomos pagrįstomis. Formuojant užduotį turi būti aiškiai įvardinti sprendimai ir jų ekonominis efektyvumas. Negalima reikalauti nerealių dalykų, nes taip pažeidžiamas pagrįstųjų</p>	<p>Siūloma atitinkamas nuostatas įrašyti į metodiką.</p>

Nr.	Projekto redakcija	LŠTA pastabos	LŠTA pasiūlymai
	kitokias, nei grupės atitinkamų lyginamųjų rodiklių reikšmės, efektyvumo užduotis, kurias Ūkio subjektas turės pasiekti ateinančiu reguliavimo periodu	sąnaudų ir patikimumo užtikrinimo principas.	
11	28.4.2. jei Ūkio subjektas neįgyvendina Tarybos nustatytos efektyvumo užduoties, kitą reguliavimo periodą 28.4.1 papunktyje įtvirtinta galimybė Reguluojančiajai institucijai Ūkio subjektui suformuoti kitokias efektyvumo užduotis nebus taikoma;	Efektynimo užduotis turi būti reali ir pagrįsta , nurodant alternatyvas, pavyzdžius ar pan. Tai negali būti mechaniškas sąnaudų mažinimas, nes taip neuztikrinamas privalomas pagrįstų sąnaudų padengimas ir reguliuojamos įmonės ekonominis gyvybingumas.	Siūloma atitinkamas nuostatas įrašyti į metodiką.
12	28.4.3. jei Ūkio subjekto planuojamas efektyvumas didesnis, nei atitinkamos Ūkio subjektų grupės efektyvumas, nustatoma Ūkio subjekto šilumos bazinės kainos galiojimo laikotarpiu planuojama metinė sąnaudų apimtis;	Neaiški formulotė. Reikia detalizuoti, ką tai reiškia.	
13	30. Bazinis šilumos kiekis nustatomas pagal formulę: $Q_H = Q_{HP} + Q_{HG}$ $= \left(\sum Q_{IHP} + \sum Q_{HA,PR,S} \right) + \left(\sum Q_{HG,PR} + \sum Q_{HG,PC,S} \right)$ arba $Q_H = Q_{HR} + Q_{TL} = Q_{HR} + Q_L + Q_{OC}$ arba $Q_H = Q_{HR} + Q_{TL} = (Q_{CC} + Q_{USC} + Q_{SSC} + Q_{DHC}) + Q_{TL}$ kur: Q_{CC} – konkurenciniams šilumos vartotojams realizuotinas šilumos kiekis per metus, kWh;	Kaip tik reikėtų nevertinti šilumos pardavimo konkurenciniams vartotojams (bent vieną reguliavimo periodą), tuomet šilumos tiekėjai, faktiškai prijungdami naujus konkurencinius vartotojus, turėtų galimybę ir motyvaciją uždirbti PELNO. Tai SKATINAMOSIOS KAINODAROS ELEMENTAS.	Siūloma atitinkamas nuostatas įrašyti į metodiką.
14	31. Bazinis šilumos kiekis šilumos bazinių kainų galiojimo laikotarpiui nustatomas, įvertinus: 31.1. šilumos bazinės kainos galiojimo laikotarpio paskutinių trejų metų faktinę kiekio metinę apimtį;	Tai netinkamas principas, kuris tiko stagnacinės ekonomikos sąlygomis. Dabar, kai mažuose miestuose spartėja renovacija, kinta žmonių skaičius, o klimato sąlygos „šokinėja“, tikslinga taikyti paskutiniųjų metų pardavimų apimtį, perskaičiuotą pagal ilgametę dienolaipsnių normą (vidurkį). Taip būtų suformuojama labiausiai tikėtina šilumos pardavimo apimtis ir vėliau būtų mažesni šilumos kainų pokyčiai dėl metinių perskaičiavimų.	Siūloma atitinkamas nuostatas įrašyti į metodiką.
15	31.3. efektą dėl investicijų plane numatytų priemonių įgyvendinimo pirmaisiais šilumos bazinių kainų galiojimo metais;	Investicijų efekto siūloma nevertinti vieno reguliavimo periodo laikotarpyje , o tik amortizaciją. Tai paskatintų daryti efektyviausias investicijas – tai SKATINAMOSIOS KAINODAROS ELEMENTAS. Ekonominis efektas paprastai perduodamas vartotojams tik nuo antrojo	Siūloma atitinkamas nuostatas įrašyti į metodiką.

Nr.	Projekto redakcija	LŠTA pastabos	LŠTA pasiūlymai
		reguliavimo laikotarpio, atkoreguojant pagerintus rodiklius.	
16	31.4. šilumos nuostolių apimtį: 31.4.2. jei Ūkio subjekto faktiniai šilumos nuostoliai šilumos bazinės kainos ataskaitiniu laikotarpiu buvo didesni už šilumos nuostolių kiekį, nustatomą pagal Nuostolių metodiką, tokiu atveju šilumos nuostolių apimčiai nustatyti naudojamas šilumos nuostolių kiekis, nustatomas pagal Nuostolių metodiką;	Šilumos tiekimas dabar jau nusistovėjęs ir šilumos perdavimo nuostoliai yra išmatuojami ir realūs , todėl nėra jokios logikos taikyti sugalvotų (teorinių) nuostolių dydį, kurie netikslūs ir buvo naudojami, kai nebuvo paduodamos į tinklus ir suvartojamos šilumos apskaitos. Dabar šie nuostoliai realūs, o jų mažinimui praktiškai nėra ekonominio tikslingumo – investicijos neatsiperka, juo labiau naudojant pigų biokurą. Siūlytina naudoti šilumos perdavimo istorinius duomenis, taikant realistinę efektyvinimo užduotį, kuri pasiekama optimizuojant tinklų darbą, bet nekeičiant dėl to vamzdynų.	Šilumos perdavimo nuostoliai naudojami kaip faktiškai išmatuoti, o jeigu viršijama nustatyta reguliacinė vertė, taikoma realistinė efektyvinimo užduotis (t.y., jeigu dėl jos įgyvendinimo nepadidės bendrosios šilumos tiekimo sąnaudos) vienam reguliavimo laikotarpiui.
17	32. Kintamųjų sąnaudų, priskirtinų atitinkamai reguliuojamai paslaugai (produktui), apimtis vieneriems bazinio laikotarpio metams nustatoma pagal formulę: $VC_i = C_{HP,i} + C_{F,HG,i} + C_{E,i} + C_{W,i} + C_{O,i} + C_{ATL,i}$ kur: C _{W,i} – vandens technologinėms reikmėms sąnaudos, priskirtinos paslaugai (produktui), Eur;	Vanduo reikalingas tik tinklų papildymui , gamyboje labai maži kiekiai , todėl nevertintini dėl apskaitos supaprastinimo.	
18	35. Kuro šilumai gaminti sąnaudų atveju: 35.5. naudojant sąlyginio kuro kiekio (t _{ne}) įverčius, nustatytus pagal atitinkamų kuro rūšių šiluminę vertę, ir šilumos generavimo šaltinių efektyvumo rodiklius;	Rodiklis, neatspindi EKONOMINĖS PRASMĖS. Buvo logiškas, kai visi katilai buvo sovietiniai ir dujiniai. Dabar reikia vertinti tik pagamintos šilumos vieneto kainą (EUR/MWh). Jei jis per didelis – duoti realią mažinimo užduotį reguliavimo periodui. Įmonė sprendžia ką įsirengti: naują katilą, dar vieną ekonomazerį, saulės kolektorių ar ieškoti pigesnio kuro. Svarbu, kad būtų siekiama MAŽIAUSIŲJŲ SĄNAUDŲ, o ne atskirų rodiklių „pagražinimo“.	Techniniai rodikliai naudotini tik padidintų ekonominių sąnaudų patikrinimui – jų objektyvumo įvertinimui.
20	39. Kitų kintamųjų sąnaudų atveju, atsižvelgiant į kitų kintamųjų sąnaudų (pelenų tvarkymo (išvežimo, utilizavimo), cheminių medžiagų technologijai, energijos išteklių biržos ir (ar) gamtinių dujų biržos operatoriaus teikiamų paslaugų, laboratorinių tyrimų ir pan. sąnaudų) kiekio poreikį ir aktualias įsigijimo kainas, įvertinus šių sąnaudų būtinumą reguliuojamoms paslaugoms (produktams) teikti ir atsižvelgiant į Metodikos 28.2–28.5 papunkčių nuostatas.	Neracionalu reguliuoti smulkias išlaidas, o reikia tikrinti tik bendrąją šilumos gamybos kintamą dedamąją (EUR/MWh). Jeigu ji didelė - aiškintis priežastis ir nustatyti, ar yra alternatyvų ją sumažinti. Tai turi būti įgyvendinama (JEIGU EKONOMIŠKAI TIKSLINGA) per vieną reguliavimo laikotarpį. Jeigu nėra alternatyvų sąnaudos pripažįstamos pagrįstomis.	Siūloma atitinkamas nuostatas įrašyti į metodiką.
21	44. Einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudų atveju atsižvelgiama į Metodikos 28.1–28.5 papunkčių nuostatas.	Visų gedimų ir remontų neįmanoma planuoti, todėl siūlytina į kainą įtraukti kelių paskutiniųjų metų įmonės ar grupės santykinį vidurkį (EUR/MW) gamyboje ir (EUR/km) perdavime.	Siūloma atitinkamas nuostatas įrašyti į metodiką.

Nr.	Projekto redakcija	LŠTA pastabos	LŠTA pasiūlymai
	Šilumos tiekėjų planuojama einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudų suma turi sutapti su valdomo turto priežiūros ir eksploataavimo darbų plane numatyta vidutine metine suma.	Taip sumažėtų beprasmiška administravimo našta.	
22	45. Metinis darbo užmokesčio fondas skaičiuojamas šilumos gamybos, šilumos perdavimo, mažmeninio aptarnavimo ir bendrajai veiklai, atitinkamos šilumos tiekimo veiklos darbuotojų skaičių padauginus iš tos veiklos darbuotojų vidutinio darbo užmokesčio:	Įmonės reikalas ką ir už kiek samdyti (specialistus ar išorines įmones). Todėl siūlytina į kainą įtraukti kelių paskutiniųjų metų įmonės ar grupės santykinį darbo užmokesčio fondo vidurkį (EUR/MW) gamyboje ir (EUR/km) perdavime. Šis rodiklis turi būti kasmet indeksuojamas infliacijos dydžiu. Taip sumažėtų beprasmiška administravimo našta. Dar logiškiau būtų vertinti tik bendrąsias santykinės eksploataavimo ir aptarnavimo sąnaudas (be nusidėvėjimo sąnaudų ir be investicijų grąžos).	Siūloma atitinkamas nuostatas įrašyti į metodiką.
23	49. Darbo užmokesčio sąnaudų, einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudų ir kitų pastoviųjų sąnaudų (finansinių, administracinių, rinkodaros ir pardavimų, kitų personalo (be darbo užmokesčio ir privalomojo socialinio draudimo sąnaudų) ir kitų pastoviųjų sąnaudų) suma nustatoma, atsižvelgiant į Metodikos 28.1, 28.3–28.5 papunkčių nuostatas. Jeigu Ūkio subjekto bendra sąnaudų suma viršija sąnaudų sumą, apskaičiuotą pagal lyginamuosius rodiklius, darbo užmokesčio sąnaudų ir (arba) einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudų ir (arba) kitų pastoviųjų sąnaudų apimtys koreguojamos taip, kad neviršytų bendros sąnaudų sumos, apskaičiuotos pagal lyginamuosius rodiklius.	Siūlytina remtis pastoviųjų istoriniu sąnaudų dydžiu, pakoreguotu pagal efektyvumo užduotį, nes tai yra jų realus dydis konkrečioje situacijoje, jeigu nėra viršpelnio, o techniniai ir patikimumo reikalavimai užtikrinami. Viso pastoviosios sąnaudos indeksuojamos kasmet infliacijos dydžiu.	Siūloma atitinkamas nuostatas įrašyti į metodiką.
24	50. Investicijų grąža apskaičiuojama atsižvelgiant į investicijų grąžos normą r (procentais), apskaičiuotą vadovaujantis Investicijų grąžos normos nustatymo metodika, patvirtinta Komisijos 2015 m. rugsėjo 22 d. nutarimu Nr. O3-510 „Dėl Investicijų grąžos normos nustatymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – WACC metodika), pagal formulę: $ROI_i = r \times (RAB_i + FC_{HS})$ kur: r – investicijų grąžos norma, apskaičiuota vadovaujantis WACC metodika, proc.;	Dėl objektyvių priežasčių veiklos rizika CŠT sektoriuje didesnė negu elektros ir dujų sektoriuose, todėl WACC metodika TAI TURI ĮVERTINTI. Siekiant supaprastinti kainodarą tikslinga nustatyti metams laiko fiksuotą investicijų grąžos dydį (didesnį už WACC) ir taikyti kainodaroje.	Siūloma parengti ir atitinkamas nuostatas įrašyti į metodiką.

Nr.	Projekto redakcija	LŠTA pastabos	LŠTA pasiūlymai
	<p>RAB_i – reguliuojamo turto likutinė vertė, priskirtina reguliuojamai paslaugai (produktui) (išskyrus mažmeninio aptarnavimo paslaugą), nustatoma, atsižvelgus į Aprašo 24.4–24.5 papunkčiuose nurodytus apribojimus, Eur;</p> <p>FC_{HS} – pastoviųjų sąnaudų, priskirtinų mažmeninio aptarnavimo veiklai, apimtis, Eur/metams.</p>		
25	<p>57. Ūkio subjektas kartu su perskaičiuotu šilumos bazinės kainos projektu Tarybai privalo pateikti šią informaciją: 57.5. aiškinamąjį raštą, kuriame pateikiama išsami informacija apie šilumos bazinės kainos perskaičiavimo ir koregavimo koeficientų skaičiavimą ir jų įtaką šilumos kainai, taip pat kitų sąnaudų, dėl kurių koreguojama šilumos bazinė kaina, išsamūs skaičiavimai (lentelių ar kita forma) bei jų pagrindimas, reikalingi ir pakankami Reguluojančiajai institucijai įsitikinti sąnaudų pagrįstumu ir būtinumu.</p>	<p>57.5. punkto reikalavimas darbui imlus procesas. Reikia minimizuoti ir automatizuoti perskaičiavimo procedūrą. Perskaičiuota kaina turi įsigalioti automatiškai numatytu laiku, o jeigu yra klaidų atitaisoma vėliau, metinių perskaičiavimų metu. TAIP BŪTŲ IŠVENGIAMA šilumos kainų perskaičiavimo VĖLAVIMŲ.</p>	<p>Siūloma atitinkamas nuostatas įrašyti į metodiką.</p>
26	<p>79. Ūkio subjektas, pažeidę Metodikos reikalavimus, taip pat už informacijos, nurodytos Metodikoje, nepateikimą ar žinomai klaidingos informacijos pateikimą, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka</p>	<p>Šilumos bazinių kainų nustatymo projektai ir metinio perskaičiavimo projektai derinami VERT ir reguliuojamų įmonių specialistų susitikime (parengiamuosiuose svarstymuose ar posėdžiuose). Jeigu nesutariama dėl galutinių skaičių, VERT priima galutinį sprendimą savo posėdyje.</p>	<p>Siūloma atitinkamas nuostatas įrašyti į metodiką.</p>